

W odpowiedzi na ów komunikat ks. Popiela, w którym tenże wspomina tylko „o niektórych kapłanach, co się nie zgodzili...“ przysłałam wam listy tych „niektórych kapłanów“, którzy czynnie protestowali przeciw tak zwanemu „oczyszczeniu obrzędów od naleciałości polsko-lacińskich“, z których to kapłanów jedni zostali zesłani w głąb Moskwy, inni osadzeni zostali bądź w więzieniach stałych, bądź w więzieniach tymczasowych, a inni nareszcie wydaleny zostali do Galicji.

W Porchowiu (w gubernii Pskowskiej): 1. ks. Zatkalik Władysław z Sokolowa od 1866 r.

W Nowogrodzie (w gubernii Nowogrodzkiej): 2. ks. Nikon Dyakowski z Seroczyna od 1868 r.

W Penzie (w gubernii Penzeńskiej): 3. ks. Jan Bukowicki z Grodziska od 1873 r.

W Kostromie (w gubernii Kostromskiej): 4. ks. Wojnowski Seweryn z Pławania, 5. ks. Witoszyński Tadeusz ze Żmudzi.

W Radecznicy (pod Szebrzeszynem): 6. ks. Maciejewicz Aleksander z Skierbszowa, 7. ks. Szkalaki Leon z Kijowa, 8. ks. Szulakiewicz Aleksander z Orchówka, 9. ks. Starkiewicz Emilian z Horbów, 10. ks. Wasilewski Sobestyan Bazylianin z Warszawy.

W Siedlcach: 11. ks. Dyakowski Porfiry z Hołowna, 12. ks. Hankiewicz Faustyn z Międzyrzecza (nowe miasto), 13. ks. Horoszewicz Andrzej z Międzyrzecza (stare miasto), 14. ks. Horoszewicz Leon z Dołhobrodów, 15. ks. Kaliński Henryk z Kostomłot, 16. ks. Kaliński Ludwik z Chłopkowa, 17. ks. Karpowicz Grzegorz z Janowa Nadbużnego, 18. ks. Kurmanowicz Józef z Pratulina, 19. ks. Łącki Stanisław z Rudna, 20. ks. Mazanowski Jan z Witoroża, 21. ks. Szymański Leon z Radca, 22. ks. Szymański Paweł z Uściłowa, 23. ks. Zatkalik Antoni z Horodyszcza, 24. ks. Zatkalik Seweryn z Wieszni.

W Warszawie: 25. ks. Terlikiewicz Leon z Czołomyj, 26. ks. Wasilewski Grzegorz z Gęsi, 27. ks. Szelemetko Jan z Sielca, b. profesor seminarium, 28. ks. Krypiakiewicz Michał z Horyszowa polskiego. W Garwolinie: 29. ks. Szymański Paweł z Sobibora.

W Kurowie: 30. Nazarewicz Mikołaj z Wojsławic, 31. Lipiński Michał z Serebryszcz, 32. Zarembo Konstanty z Turowca.

W Lublinie: 33. Zatkalik Jakób ze Świerżów, 34. Panasiński Antoni z Horodla, b. dziekan, 35. Panasiński Klemens z Dołhobyczowa, 36. Ulanicki Longin z Buśna, 37. Kozłowski Piotr z Terebinia.

W Piaskach: 38. Horoszewicz Ignacy z Kosobud, 39. Sieniewicz Ignacy ze Zdżannego, 40. Sierociński Jan z Uchań, 41. Ulanicki Aleksander z Bosowna, 42. Zatkalik Ludwik z Holi.

W Sandomierzu: 43. Pocij Emil z Leszczan, b. profesor seminarium i kanclerz konsystorza.

Wygności zostali do Galicji: 44. Bańkowski Emil, b. kanclerz i sekretarz konsystorza chełmskiego, 45. Bojarski Teofil z Dobratycz, 46. Starkiewicz Aleksander z Lomaz, 47. Sieniewicz Emil ze Swor, 48. Terlikiewicz Grzegorz z Dobrynia, 49. Sebowicz Mikołaj, b. dziekan z Czerniczyna, 50. Filewicz Aleksander z Sopockin, 51. Zahorowicz Antoni, b. przełożony Bazylianów z Chelma, 52. Charlampowicz Jan z Lubienia, 53. Charlampowicz Walery ze Świerżów, 54. Bojarski Jan, b. dziekan z Radzyna, 55. Zatkalik Aleksander z Rożanki, 56. Telakowski Teodor z Rogów, 57. Wasilewski Adolf z Krzyżczewa, 58. Harasowski Teofil z Neledwi, 59. Malczyński Edward z Sahrynia, 60. Malczyński Julian z Wiśniowa, 61. Szulakiewicz Michał z Przegalina, 62. Gruszkiewicz Konstanty z Mircza, 63. Mosiewicz Romuald ze Świdnik, 64. Zarembo Emilian z Chyżowic, 65. Harasowski Michał, ostatni kanonik legalny dycezyi chełmskiej i b. wice-rektor seminarium duchownego w Chelmie.

Wspomniałszy także imię ks. kanonika Harasowskiego, czuję się w obowiązku dodać, że ks. Harasowski tak podczas wieloletniej swojej bytności na parafii w Teratynie jak i podczas kilkunastoletniego piastowania przez siebie urzędu wice-rektora wywiązywał się ze swych obowiązków z zupełnym zadowoleniem naczelnej swej władzy duchownej, z wielkim pożytkiem dla młodzieży seminaryjnej i parafian, których był prawdziwym ojcem i dobrodziejem. Gdy rząd wbrew wszelkiej prawowitej zasadzie mianował Wójcickiego administratorem dycezyi, ks. Harasowski był jednym z pierwszych, który miał odwagę zaprotestowania przeciw tak nieprawemu mianowaniu. To ściągło na niego gniew rządu, który go za to osadził w cytadeli, gdzie kilkanaście miesięcy przesiedział. Gdy wywołano ks. biskupa Kalińskiego do Moskwy, tenże znając prawotę charakteru ks. Harasowskiego w przeddzień swego wyjazdu mianował go swoim zastępcą w rzeczach duchownych, którą to godność z prawdziwym pożytkiem dla dycezyi sprawował.

Po przybyciu ks. biskupa Kuzińskiego do Chelma i z nastaniem nowego porządku rzeczy nie było już pola dla działalności ks. Harasowskiego, dla tego też przysmuszony był usunąć się na parafie do Teratyny. Lecz i tu świętości nie dali spokoju ks. Harasowskiemu. Z nastaniem bowiem ery ogólnego oczyszczenia wszystkiego na ład moskiewski, ks. Harasowski, przywykły do szanowania starych ustaw unickich, gdy mu sumienie nie pozwalało na wprowadzenie zmian obrzędowych, zaproponowanych przez pp. Tolstoję i Popielę, w połowie r. 1873 usunął się z probostwa i skazał na mieszkaniu pod dozorem policyjnym w m. Zamościu, z kąd na początku rb. z więzienia zamojskiego do Galicji wyjechał. Daj Boże, ażeby wszyscy młodzi lewicy wstępować w ślady ks. kanonika Harasowskiego, który sobie na cześć i miłość powszechną zasłużył.

Wracając się do komunikatu, muszę sprostować choć niektóre rażąco-kłamliwe jego twierdzenia, pozostawiając inne do sprostowania szanownym czytelnikom Dziennika. — I tak fałszem jest, jakoby „uwolnieniu księży unickich żył sobie nader spokojnie — gdzie i jak kto chce.“ Bo naprzód wszyscy uwolnieni od obowiązków proboszczów, bądź uwięzieni, bądź zostający pod nadzorem policyjnym, mają sobie wyznaczone przez rząd miejsce pobytu w okolicach, gdzie nie ma unitów, z kąd bez pozwolenia policyi żadnemu z nich ani na krok wydalsz się nie wolno. — Fałszem jest także, jakoby płacono komukolwiek z wydalonych z parafii księży unickich pensję chociażby najmniejszą. Z wyjątkiem kilku księży zesłanych w głąb Moskwy lub nieco dawniej osadzonych w Radecznicy, którym dają płacę więzienną, nie tylko żadnemu księdzu nie nie płać, ale nadto nadzorca policyjny zdzierając księży za wszystko będnę miłosierdzia. Ze nikt z miejscowych unickich księży unickich żadnej pomocy pieniężnej od rządu nie dostaje, dowodem tego jest ks. Jan Górski z Mutwicy (pod Włodawą) starzec 70-letni, któremu mimo to, że stara się od lat 4 (czterech) o eme-

ryturę, nie chcą mu jej przyznać dla tego, że zaliczony został do niebłagomnieńskich (nie sprzyjających rządowi).

Widocznie komunikat Słowa miał to na myśli, „że wolno każdemu z przesładowanych księży unickich umrzeć spokojnie, jak kto chce... ale nie żyć spokojnie!...“

Na inne twierdzenia komunikatu niech odpowie krew ofiar niewinnie pomordowanych w Polubiczach, Drelowie, Pratulinie i w tylu innych miejscach dycezyi chełmskiej i niech spadnie na tych wszystkich, którzy się tylko przyczynili w czemkolwiek do jej rozlewu! Krew ruska świeża przez Moskwę przelana zanadto silnie przemawia za braterstwem z Polską, aby świętojskie komunikaty z Chelma były zdolne rozzerwać tyłowiłowy związek dwóch bratnich ludów!

NIEMCY.

* Berlin, 18 marca. Wiadomości odnoszące się do rozpraw nad prawem wojskowym tak są sprzeczne, że gdyby tendencyjnie nie były rozgłaszane, musielibyśmy wróżyć niepomyślnie o przyszłym losie projektu rządowego, na którego przyjęciu tyle zależy rządowi, jak na przeprowadzeniu zamiarów na polu kościelno-politycznym. I tak szepczą liczba pism zachowawczych utrzymuje, że parlament będzie rozwiązany, skoro nie przyjmie paragrafu pierwszego projektu do prawa; inne znów dzienniki donoszą, że rząd przez komisarzy swoich bozustannie konferuje z rozmaitemi stronnictwami a mianowicie z narodowo-liberalnym, ażeby do jakiegokolwiek dojść porozumienia. — Nürnberg Correspondenz natomiast zamieszcza korespondencję z Berlina, w której z wszelką pewnością podnosi, że rząd tak z obrad komisary jak i parlamentu wyjdzie zwycięsko. Zdanie nasze co do stanowiska stronnictwa w obec prawa wojskowego wypowiedzieliśmy już niejednokrotnie i dzisiaj powtarzamy, że mimo opozycji centrum i nieukontentowania postępowego stronnictwa, projekt do prawa wojskowego bardzo nieznacznie tylko ulegnie zmianie. — Jak National Zeitung donosi, bardzo burzliwą miała być dyskusja w komisji nad § 9. Komisya bowiem zrobiła wniosek, ażeby państwa, które jak Bawaria samodzielnie wystawiają korpusy, zobowiązane były do pokrycia niedoboru, któryby się w innym wykazał państwu związkowemu. Jeżeli np. Alzacja i Lotaryngia nie dostawia 8 tysięcy rekruta, w takim razie nie na samych tylko Prusach i państwach z nimi złączonych, ale i na Bawarii ma ciążyć obowiązek uzupełnienia tego braku. Z jednej strony odwoływano się na odrębne prawa jakie posiada Bawaria, z drugiej natomiast powoływano się na artykuł 58 ustawy państwowej, który żadnych pod tym względem nie dopuszcza wyjątków. Dyskusja nad tym przedmiotem do żadnego nie doprowadziła rezultatu; wszakże raz jeszcze się rozpocznie, skoro § 64 przedmiotem będzie obrad komisyjnych. — Rozprawy w parlamencie w dniu dzisiejszym nad projektem do prawa prawnego większego nie budziły interesu i doszły, o ile wyczytać możemy z pism berlińskich do § 8. Z innych spraw podnieść należy, że jeśli mniemane postępy jakie w Badenii robi starokatolicyzm, nie mało cieszą liberalną prasę, natomiast polityka ministra Lutza w Bawarii, ongi ulubieńca parlamentu, ostrej podlega krytyce. Na zebraniu starokatolików w Monachium nazwał profesor Friedrich politykę p. Lutza zaprzędaną ultramontanizmowi, a profesor dr. Zirngiebl wykazywał, że między p. Lutzem a biskupami bawarskimi tajny istnieje kompromis. — Dotychczas nie wiadomo, co spowodowało dr. Raessa do wyjazdu z Berlina. Germańskie zaręcza, że biskup nie ze względu na zdrowia udał się do Strasburga.

AUSTRIA I WĘGRY.

* Wiedeń, 17 marca. Na wczorajszym t. j. poniedziałkowym posiedzeniu głosowała Izba w trzecim czytaniu nad pierwszą ustawą wyznaniową, regulującą stosunek Kościoła do państwa, poczem przystąpiła do drugiego czytania ustawy, tytycznej się uregulowania na nowo kwot przypadających funduszy religijnemu z majątku beneficjów na pokrycie potrzeb wyznania katolickiego.

Przy ogólnych nad tym przedmiotem rozprawach zapisało się do głosu przeciw ustawie 26 mówców. Z Polaków jedynie ks. Ruczyka, ks. Chelmecki i p. Kozłowski. Z stronnictwa prawego między innymi: hr. Hohenwart, br. Liebnbacher, Giovanelli, ks. Greuter. Z Polaków żaden jednakże nie doszedł do głosu, po przemówieniu bowiem siedmiu mówców wniesiono o zamknięcie dyskusji, a reszta deputowanych zapisanych na liście wybrała mową jeneralnym dep. Karlona, który w dłuższym argumentowaniu starał się na dzisiejszym, wtorkowym posiedzeniu zbijać motywa sprawozdania komisji wyznaniowej. Po nim przemówił sprawozdawca dr. Russ.

Dziś zjawili się po raz pierwszy od pamiętnego posiedzenia w marcu r. 1868 w Izbie panów biskupi austriaccy i zajęli w lewym centrum miejsca, a zwłaszcza tak, że w pierwszy szereg usiedli kardynałowie Schwarzenberg, Rauscher i Tarnoccy, a dalej arcybiskupi i biskupi Fürstenberg, Mauvas, Riccabona, Wiery Zwenger, Sembratowicz i Szymonowicz (pierwszy arcybiskup ruski, drugi ormiański ze Lwowa).

Przybyli biskupi złożyli do laski marszałkowskiej następujące pismo: „Powołani do Izby panów biskupi i arcybiskupi pojmują całą wagę obowiązków nałożonych na nich w obec tronu i Ojczyzny i nie zaniedbują żadnej sposobności pozwalającej im wywiązać się z obowiązku w obec tronu i Ojczyzny. Obok tego jednakże są zawsze gotowi reprezentować w wysokim tym Zgromadzeniu sprawę Kościoła i religii.

„Na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia jest pierwsze czytanie wniosku do ustawy, poruszającej nader ważne sprawy Kościoła, ustawy odnoszącej się do uregulowania zewnętrznych stosunków Kościoła katolickiego. Takowa spowodowana została najw. rozporządzeniem z 30 lipca 1870 a pierwszy jej artykuł stawia wniosek, aby uznać patent z 5 listopada 1855 za żaden i niebyły. Biskupi wchodzący w skład Izby panów wypowiedzieli już na posiedzeniu z 22 marca 1868 przekonanie, iż obowiązkiem jest parlamentu czuwać nad tem, by przy uchwalaniu ustaw i konstytucyjnym współdziałał w ustawodawstwie nie naruszano w niczem ówch zobowiązań, jakie ciążyą na zawartych przez państwo traktatach.

„Niepodobną przeto jest rzecz uważać układ zawarty z Rzymem za żaden i niebyły. W pełnej z owym przekonaniem zgodzie oświadczają zasiadający w Izbie panów biskupi, że przekonanie to nie pozwoli im brać udziału w pracach Izby, jeśli w niej ustawa wyznaniowa będzie rozstraszana. Zawiada-

mając W. ks. Mośc o naszym postanowieniu, piszemy się itd. Podpisy: ks. Schwarzenberg, Rauscher, arcybiskup Tarnoccy, hr. Fürstenberg, arcybiskup Szymonowicz, arcybiskup Wierchlejski, arcybiskup Mauvas, arcyb. Sembratowicz, biskup Förster, ks. biskup Wiery, ks. biskup Stepichnegg, ks. biskup Zwenger, ks. biskup Gasser.

Po załatwieniu kilku, mniejszej wagi czynności zawiadamia marzałek ks. Karol Auersperg, iż prezydium Izby niższej nadesłało do jego laski uchwaloną ustawę o uregulowaniu zewnętrznych stosunków Kościoła do państwa. Na wniosek p. Hasnera odesłano pomienioną ustawę do wydziału złożonego z 21 członków.

Z Polaków wybrano do tego wydziału na 84 głosujących 83 głosami hr. Potockiego, z biskupów ks. biskupa Gassera, ks. bisk. Wiery i ks. bisk. Zwengera.

Rozumie się samo przez się, iż prasa wiedeńska zajęta jedynie encykliką i listem Papieża do cesarza austriackiego. Oprócz Vaterlandu — wszystkie zresztą pisma oczekują, iż monarcha nie da się zbici z toru konstytucyjnego i nie usłucha słów Watykanu. Optymistycznie było zdanie Vaterlandu, że cesarz pójdzie za radą Papieża. Inne dzienniki żądają, aby cesarz odpisał w ten sam sposób, jak to uczynił cesarz Wilhelm. Skromniejszą jest Deutsche Ztg., która uznaje, iż cesarz austriacki, jako monarcha katolicki, nie może w ten sam sposób odpisywać głowie kościoła, jak monarcha protestancki, i dla tego mówi, że ludy austriackie będą zadowolone, jeżeli cesarz nie innego nie zrobi, tylko udzieli sankcji ustawom wyznaniowym.

Tymczasem Pester Lloyd i Neue freie Presse dowiadują się na pewno, że cesarz odesłał list papieżki hr. Andrassemu. Z faktu — tak pisze przy tej sposobności Neue fr. Presse — że pismo papieżkie przesłane zostało nie austriackiemu ministerstwu, lecz ministerstwu spraw zagranicznych, w charakterze ministra domu cesarskiego wnioskować należy, że cesarz uważa pismo to jako sprawę najzupełniej osobistą, niewymagającą urzędowej odpowiedzi. Równocześnie zaprzecza Pester Lloyd, jakoby poseł austr. przy dworze papieżkim zapytywał się kurji, jak zapatrzy się na sprawy wyznaniowe. Byłoby niegodnym państwa, gdyby chciało dla ustawy wychodzącej w wyłączne sfery i dotykającej spraw jego wewnętrznych żądać aprobaty ze strony zagranicznego mocarstwa, — kończy Pester Lloyd.

Na polu przesilenia ministerialnego w Węgrzech dawny hałas, dawne niepewności. Jak nam wiadomo, marżono w Peszcie o gabinetie koalicyjnym. Otoż Pester Lloyd pisze dziś, że przyjęcie do skutku podobnego ministerstwa natrafia na trudności, niemal nieprzezwyciężone. Tisza żąda, nim wstąpi do gabinetu, upoważnienia do oświadczenia swemu stronnictwu, iż mu wolno będzie w terminie, gdy przyjdzie na stół sprawa odnowienia zawartej w r. 1867 na lat dziesięć umowy, poczyni koronie propozycje odnoszące się do zmiany tej części umowy, w której jest mowa o sprawach wspólnych; naturalnie, że zmiana ta mogłaby nastąpić jedynie za zgodą trzech upoważnionych do tego czynników: Izby niższej, wyższej i korony.

B. Senney nie jest od tego, aby zająć miejsce w galinie, za warunek jednakże kładzie wstąpienie doń Tiszy.

Były prezes gabinetu węgierskiego hr. Lonyay wystosował przed kilku dniami list do hr. Andrasego, w którym przypomina, że obok Deaka i Andrasiego on był trzecim, który doprowadził do skutku umowę, i że jemu z tego powodu przysługuje w każdym razie prawo zabrania w tak krytycznej chwili głosu. Hr. Lonyay napomina, aby bądź co bądź stać niewzruszenie przy rzeczonej umowie i nie dopuścić najmniejszego bodaj w nim wylomu; on (hr. Lonyay) nie żąda dla siebie żadnej roli, ani na oku jakiegokolwiek ambicyjnych plany, owszem ofiaruje się jako „prosty żołnierz“ w szeregach stronnictwa Deaka pod tym jednakże warunkiem, że dotychczasową podstawą stronnictwa tego będzie niezachwiane stanie przy umowie.

Reforma, zamieszczająca list powyższy, dodaje z swej strony, że hr. Lonyay chciał tym sposobem skonstatować, że ma osobiście odragę przed gabinetem koalicyjnym, i że układy z opozycją uważa za zupełnie zbędne.

FRANCYA.

* Paryż, 17 marca. Wedle nadesłanych z Chislehurst wiadomości miało uroczystość wczorajszą bez najmniejszej przeskody. Wstęp do parku dozwolony był tylko za biletami, których 8000 rozdano samym jednakże tylko Francuzom za osobistym zgłoszeniem się; natłok był wielki, powietrze pigłkie. Cesarzewicz udał się najpierw z dostojną matką swoją do kościoła na mszę św., a następnie mówił do zgromadzonych swoich stronników jasno i z energią; przyjmował dalej deputację z licznych departamentów w obec pp. Rouhera, Pawła de Cassagnac, ks. Murat i innych przewodników stronnictwa. Okrzyki: „Vive Napoleon quatre!“ nie ustawały.

Mowę cesarzewicza ogłosił pierwszy dziennik tutejszy O r d r e, dla czego wątpić nie można, że takowa udzieloną została temu organowi p. Rouhera, zanim była wypowiedziana. Mowa ta, której autorem jest niezawodnie p. Rouher, brzmi jak następuję:

„Mości książę! Panowie! Zgromadziwszy się tu, byliście posłusznymi uczuciu wierności dla pamięci cesarza, i za to wam przedewszystkiem dziękuję. Sumienie publiczne obmyło wielkie to wspomnienie z oszczędnością i widzi prawdziwe rysy cesarza. Panowie, coście przybyli z różnych okolic kraju, możecie za nim świadczyć; rząd jego był jedynie nieustanną troską o dobro wszystkich, ostatni dzień jego na ziemi francuskiej był dniem odwagi bohaterkiej i zaprzania się. Obecność tu wasza, adreśy, które w wielkiej liczbie do mnie nadchodzą, okazują, jak Francja jest zaniepokojona o przyszłe swe losy. Porządku strzeże miecz księcia Magenty, byłego towarzysza chwały i nieszczęścia ojca mego. Lojalność jego pewną jest dla nas rękojmą, że przyjęty przez siebie skarb nie wystawi na niespodzianki stronnictw. Lecz porządek materyalny nie jest bezpieczeństwem. Przyszłość pozostaje nieznana, interesa są do tego pełne obawy, namiętności mogą zły z nich zrobić użytek. Z tego wynika uczucie, odgłos którego mi przynosiście, uczucie, które opinia publiczną pcha niepowstrzymanie do bezpośredniego powołania się do narodu, by położyć ostateczne podwaliny rządowi. Plebiscyt zbawiennym jest prawem, zwróconą rządowi siłą i utworzoną na nowo krajowi erą długiego bezpieczeństwa; jest to wielkie stronnictwo narodowe, bez zwycięzców i zwyciężonych, które się podnosi nad wszystkie inne, by tak pojąć wszystkie. Czyż zapytana wolna Francja zwróci oczy

swoje na syna Napoleona III.? Myśl ta budzi we mnie mniej dumy jak niedowierzanie w moje siły. Cesarz nauczył mnie, że jaka potęgą władza zwierzchnicza ciąży na barkach wszystkich i jak do dopełnienia tak wysokiego miaroty potrzebne jest zaufanie do siebie samego i uczucie obowiązku. Zaufanie to da mi to, czego braknie młodoci mojej. Połączony z matką mamą najserdeczniejszą i najwzgardniejszą czułością pracować będę nieustannie, by wyprzedzić postęp lat. Gdy nadejdzie godzina, gdy rząd inny zgromadzi głosy większości, poddam się z uszanowaniem uchwałom kraju. Gdy imię Napoleon po raz ósmy wyjdzie z urn wyborczych, gotów będę przyjąć odpowiedzialność, jakąby wotum narodu na mnie włożyło. Taką jest moja. Dziękuję wam, żeście odbyli tak daleką drogę, by przyjąć mój wyraz. Zawiesicie nieobecnym moim wspomnieniem, Francji życzenie jednego z jej dzieci, odwaga moja i moje życie należą do niej. Oby Bóg czuwał nad nią i przywrócił jej dobrobyt i wielkość dawniejszą.“

Tu w Paryżu minął dzień wczorajszy zupełnie spokojnie. I i niejednen może byłby nawet zapominał, że to dzień 16 marca, gdyby nagle po południu nie były się odezwały głosy przekupniów dzienników, donoszących o wyjściu Ordre z „Discours du prince imperial.“

Paryżanie są bardzo ciekawi i dla tego kupowali Ordre setkami.

Pominąwszy to, że na placu Bastyli spalono z jakie sto egzemplarzy tego dziennika, nie było nigdzie żadnych demonstracji antimonarchistycznych. W Wersalu miała mowa cesarzewicza wzbudzić ogólne śmiechy; p. Rouhera podziwiano o tyle, o ile nie sądzono, aby tak dobrze mógł naśladować język naiwny młodzieńca 18letniego.

OŚWIATA LUDOWA.

W dniu wczorajszym odbyło się plenarne zebranie Dyrekcji Towarzystwa Oświaty Ludowej, na którym też ukończyło się w ten sposób i p. B. Poniatki wybrany został na przewodniczącego, p. dr. Z. Szuldrzyński jego zastępcą. Następnie zaś obok załatwienia spraw bieżących, dyrekcja postawiła sobie za główne zadania, okrom innych prac ustawowych, zakładanie bibliotek i popieranie wydawnictw ludowych. Pomiędzy innymi postanowiła dyrekcja w r. b. rozstać co najmniej 10 bibliotek dla Towarzystw przemysłowych, każda wartości do 40 tal.

Wreszcie na oświatę ludową wpłynęło do kasy Towarzystwa tal. 3 sgr. 8 nadesłanych przez ks. Jaskulskiego od Tow. rolniczego łuciskiego.

Telegramy.

(Z biura Wolfa.)

Białogród, 18 marca. Wniosek o połączenie sieci kolei żelaznych bośniackich z serbskimi pod Wierszadem przyjęty przez wyzrat turecki i dywan odrzuconym został przed rząd serbski jako nie do przyjęcia. Układy o połączenie tych sieci w innym miejscu, trwają nieprzerwanie.

Peszt, 18 marca. Układy, zmierzające do wciągnięcia Tiszy do gabinetu, rozbiły się; Tisza bowiem wraz z frakcją, na której stał c. ele, domagał się rewizji układu zawartego między Anglią a Węgrami a prezes gabinetu Szlavy nie chciał na to przystać.

Wiedeń, 18 marca. Na dziesięćm posiedzeniu przyjęto w drugim czytaniu wniosek do ustawy, odnoszącej się do uregulowania kwot, przypadających funduszowi religijnemu z majątku beneficjów na pokrycie potrzeb wyznania katolickiego, w redakcji wydziału. Następnę posiedzenie w piątek. Na porządku dziennym obrady nad budżetem.

London, 18 marca. Królowa nie zagai osobiście parlamentu.

Petersburg, 18 marca. Nowo mianowany ambasador przy dworze rosyjskim feldmarszałek-porucznik Langenau wręczył dziś carowi na uroczystym posłuchaniu listy uwierzytelniające.

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE I POTOCZNE.

Poznań, dnia 19 marca.

— * Teatr polski. W dniu wczorajszym Faworyta p. zedstawioną była z tēm samem powodzeniem co i poprzednio. Co do beneficjentów ci zebrał tyle, iż mimo najszerszej ich chęci, po potrąceniu kosztów, nie mają co do złożenia na rzecz oświaty ludowej.

W niedzielnę dramat J. Korzeniowskiego: Karpacz Goralce.

W poniedziałek dramat liryczny: Precyoza. W roli tytułowej ostatni raz wystąpi na scenie tutejszej utalentowana i sympatyczna artystka p. Kwiatyńska, która, jak już donosiliśmy, od 1 kwietnia opuszcza scenę tutejszą. W środę na benelis p. Emilii Mikulskiej, tragedia Lindnera: „Now. Bartłomieja czyli krwawe wesele.“ Czyż na benelis ten mamy zachęcać? Sądziemy, że i sztuka, nigdy tu nie grana, a nadwzrostko beneficjentka spowodują publiczność do licznego się zebrań na benelis artystki, która swą artystyczną grą szczególną sympatją sobie bardzo zasłużyła.

— * Koncert na rzecz Towarzystwa Pań miłosierdzia odbędzie się w dniu 21 bm. Początek o godzinie pół do ósmej. Udział w koncercie wezmą pp. Marcelina ka. Czartoryska, Iz. hr. Węsiersko-Kwilecka, pp. P. hr. Szebek, Zyg. Cieszkowski i B. Dembiński.

— * Na Wartę, książkę zbiorową dla ks. Bazyliński-go złożyli prenumeratę na ręce dra Kzepeckiego następujący pp.: Antoni Przytycki, budowniczy z Poznania, Antoni Skarżyski z Sokolowa, Teodor Szymański i Karol Chłapowski z Warszawy, Kazimierz Chłapowski z Kozasewa, Marya Chłapowska z Czerwonawej, Michał Chłapowski z Wielkiego Krzyka, Józef Chłapowski z Berlina, Jks. Hemmerling z Brzostkowa, Jks. Piszczęgłowa z Psarskiego, Jks. Słomiński i Hiegnński z Potulic, Malczewski z Wiśniewa, Napierawicz i ks. Grodzki z Lechnia, Jks. Bukowiecki z Wągrowca, Szulcowski z Danaborza, Szulcowski z Bobrownik, Jks. Sikora z Grylewa, Laskowski z Runowa, Jks. Franski z Popowa, dr. Szuldrzyński z Sierni, Majewski ze Zbalka, Krzyżanicki z Kaliszan, Szulcowski z Kozaszyca, Raszewski z Nowego, prof. M. Studnicki z Poznania, Thokarski, stud. teol. Podlaszewski, Gil, Lipiński, wszyscy z Monasteru, Juliusz Ligón, kowal, Jean Paul, maszynista, Fr. Adamik, hutnik, Wojciech Hrubok, hutnik, Franc. Garszozycki, wszyscy z Kr. Huty, panich Lud. Kramarkiewicz z Poznania, Jks. Chiochew z Koszut, Jks. Taczanowski z Grodziska, Lud. Słaski z Trzebeza, Fr. Kobylński z Kijowa, Michał Sezanicki z Nawry, Antoni Kalkstein z Pluskowca, hr. Art. Sumiński z Ryńska, Apolinary Działowski z Uciąż, Edw. Lomimski z Łysionu, St. Radkiewicz z Brzeźna, Lud. Jaskowski z Bielie, Erazm Parczewski z Belsa, dr. Ant. Dmimski z Torunia, Tomasz Kozłowski z Jaront po talare 1, zaś p. Franciszek Grabski z Żelie 2 tal.

— * We wspomnianę przez nas wczoraj konferencję właścicieli domów nad Bogdaną ka stojących, wziął udział radca sądu apelacyjnego p. Graebe jako zastępca fiskusa sądownego, w sprawie tej b. rdo interesowanego z powodu nowego więzienia, obok gruntu którego Bogdana płynie, a jako zastępca regencyi radca regencyjny i budowniczy pan Koeb. Po stwierdzeniu, że sklepienie, wzniesie się nad rzeczką tą majdą musi mieć wszędzie prawie 8—9 stóp wysokości i że uzyskana przez to przestrzeń należy zawsze w jednej połowie do każdego z właścicieli domów wzdłuż jego gruntu, podniósł jeden z nich, że właściciele domów wzdłuż Bogdana leżących nie wolno walczyć zasklepić, gdyż magistrat uważał się dotąd zawsze za właściciela; że przeto należy zapytać się magistratu, czy się je-

HOTEL POD CZARNYM OŁEEM. Wierzbicki z Sokolnik, Słupski z Londynowa, Galdyński z Kijewa, Fraggmann, Mittelmann i Lichtenberg z Warszawy, Roehr z Ponia, Dychtowitz z Klecka, panie: Diansart z Belgii, Borucka z córka z Wrześni i Poznańska z Gembin.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI. Sommer z Berlina, Patzke z Rendsburga, Pfeiffer z Wrocławia, Kusel z Hamburga, Firnbach z Dreżna, Thauenberg z Rygi, Specht z Monachium, hr. Kwilecki z Kobelnik.

J. N. Leitgeber.

Wędrownik przyrodnika (ciąg dalszy) — John Stuart Mill (ukończenie). — O istocie i dziejach języka (ciąg dalszy). — rzeźniczenie w butelce, nowella przez Leona Gozłana.

PRZYBYLI DO POZNANIA.

dnia 19 marca.

AZAR. Trzebiński z Chalina, Jaraczewski z Lipna, pani Żółtowska z Jarogniewia, Chłapowski z Turwi, Chłapowski z Szóldr, księżna Czartoryska z Krakowa, hr. Sumiński z Ryńska, dr. Szuldrzyński z Lubasza, dr. Szuldrzyński z Siernik.

UZISKI. GRAND HOTEL DE FRANCE. Pani hrabina Czarnecka z Gogolewa, hr. Bniński z Biezdrowa, hr. Grochowski z Wołynia, Gólec, Dąbski i pani Włodek z Królestwa Polskiego, Chłapowski z Czerwoniej-wsi, ks. Morawski z Oporowa, Sokolnicki z żoną z Tarnowa, Skrzydlewski z Oleśzyna, Lewandowski z Lubowa, Żółtowski Jan z By-

dnia 19 marca.

AZAR. Trzebiński z Chalina, Jaraczewski z Lipna, pani Żółtowska z Jarogniewie, Chłapowski z Turwi, Chłapowski z Sołdr, księżna Czartoryska z Krakowa, hr. Sumiński z Ryńska, dr. Szuldrzyński z Lubasza, dr. Szuldrzyński z Siernik.

UZISKIEGO GRAND HOTEL DE FRANCE. Pani hrabina Czarnecka z Gogolewa, hr. Bniński z Biedzowa, hr. Grocholski z Wołynia, Gólec, Dąbski i pani Włodek z Królestwa Polskiego, Chłapowski z Czerwonéj-wsi, ks. Morawski z Oporowa, Sokolnicki z żoną z Tarnowa, Skrzydlewski z Oleszyna, Lewandowski z Łubowa, Żółtowski Jan z By-

J. N. Leitgeber.

Zaproszenie
do
panów literatów polskich.

Poszukuje się tłumacza do przekładu z oryginału francuskiego na polskie, czystym i poprawnym językiem listów Pascala „**Les provinciales.**” Za przekład będzie zapłacone 600 złp. czyli 300 franków kasy uwzględnił się zgłoszenia jedynie tych literatów, których pisma już były drukowane i którzy są znani z dobrego stylu. Blizszych wiadomości udzieli administracya „**Kraju**” w Krakowie. (1701)

W piątek 20 bm. będzie miał X. Lickowski 8-my i ostatni odczyt: „**O kościele ruskim.**” (1695)

 Podczas wczorajszego przedstawienia teatralnego **zamieniono parasol.** Uprasza się tego, co go przez pomyłkę za-
brał, aby go oddać zechciał w Redakcyę Dziennika Poznańskiego. (1707)

Bydlinki świeże
tuzin po 8. 2 szr. poleca (1705)

Szkola rolnicza Imienia „Haliny“
w Żabikowie pod Poznaniem.
Wykłady półroczna letniego 1874 rozpoczynają się
dnia 15 kwietnia r. b. Zgłoszenia przyjmuje
i na zapytania chętnie bliższych udzieli szczegółów niż
podpisany. (1186)
Dr. Au,
Dyrektor Szkoły rolniczej Imienia Haliny.

Panna wydosk. w krawieczyźnie, bia-
łym szyciu, biegła w szyciu
maszyną, czesaniu i ubieraniu Pań, pełniaca
obowiązków przez lat siedem w wielkich do-
mach opatrzona dobrymi świadectwami, ży-
czy sobie zmienić obywatelstwo na sw. Jana 1874.
Adres, poste restante Kłocko,
3245. (1873)

Nr. 6 Wodna ul. Nr. 6
Dobrze zaopatrzony skład **czapek**
warszawskich, podług naj-
nowszego fasonu, poleca po cenach
umiarkowanych (1706)

Nowy Bazar,
obok składu zegarów p. W. Szulca.

Warsztat ślusarski
jest na Chwaliszewie Nr. 60 zaraz do
wynajęcia. Bliższe szczegóły Stary
Rynek w jatkach chlebowych u pani
Worymy. (1708)

**Mes. pomarań-
cze i cytryny**
wyborowego smaku poleca w
skrzynkach i pojedynczo (1699)

S. Sobeski.

SZPRYCOWANIE
ZROSLINY MATIKO
PP. GRIMAULT & Cie APTEKARZY W PARYŻU

przegotowane z liści drzewa rosnącego w Peruwii, lecz szybko i
niechybnie **rzerzaczki najporczywsze i zastarzałe.**
Apteka Grimault et Comp. dla lekarzy, którzy mają zwyczaj zapi-
sywać balsam kopaisty, za pomocą klejowatości, przygotowuje pi-
gułki z esencji Matiko i balsam kopaisty. (28)

Pigułki te nie tylko zawsze skutkują w jak najkrótszym cza-
sie, ale nawet nie mają tyle nieprzyjemnej woni balsamu kopaisty.
Każdy flakonik opatrzony jest podpisem **Grimault & Comp.**

Dostać można w Poznaniu w aptece Dra Mankiewicza; w
Warszawie w skład. materyał. apt. pp. Mrozowskiego, Gallego i Spiessa.

Panu Rossnerowi poświadczam niniejszem, że uwolnił mnie
gruntownie od **nagniotka** i bolesnego **guza**, na które
od lat wielu cierpiełem. Poznań, 14 marca 1874.
H. Radziejewski.

Panu Rossnerowi poświadczam niniejszem uwolnienie mnie bez
bólów od **nagniotków** i **guzów**. Poznań, 17 marca 1874.
Paweł Lindenheim.

H. Rossner, lekarz nóg, Butelska ul. 8, I. piętro.

PIGUŁKI BLANCARD'A
Żelazisto - jodowe, niepodlegające rozkładowi,
potwierdzone przez paryżską akademię w 1850 r.
Zamieszczone w 1866 r. w formuł. legalnym franc., w kodexie eto

Łącząc w sobie własności **Jodu i Żelaza**, pigułki te używają się specjalnie
i szczególnie przeciw słabościom **skrofulicznym**, w **pierszych** począ-
tkach **suchot**, w **osłabieniu organizmu**, jak również we wszystkich
wypadkach, gdzie idzie o **oddziaływanie** na krew, w **blednicy**, **niedo-
statku** lub **braku regularności** dla przywrócenia bądź normalnej obfitości
krewi, bądź dla wywołania i uregulowania perystaltycznego jej odpływu. (17)

Uwaga: Jodan żelaza nie czysty albo taki, co ulega rozkła-
dowi, jest środkiem lekarskim wątpliwym i drażniącym. Jako
dowód czystości i autentyczności **prawdziwych pigułek**
Blancard'a wymagać należy, aby każdy flakonik nosił pieczę-
tkę ze **srebra reakcyjnego** (argent reactif) z własno-
wym podpisem wynalazcy, na etykiecie zielonej jak obok. aptekarz, rue Bona-
part 40 w Paryżu.

W Poznaniu w składzie materyał. aptecznych p. R. Barciko-
wskiego i w aptece dra Mankiewicza.

Niżej podpisany zarząd leśny sprzedaje w swoim biu-
rze w **Kórniku** w każdą **środę** i **sobotę** przed
południem: (1606)

Wysadki dębowe 3 do 6
świerkowe letnie
brzozowe 3 do 6'
olszowe wysokie

także drzewo budowlane sosnowe, drze-
wo opałowe dębowe, brzozowe i sosnowe
i sprychy dębowe w dobrym gatunku.

Rożyński.

**Szczeciński portl. cement, tekturę ogno-
trwałą, smolę z węgla kamiennych, asfalt**
i gwoździe polecamy oraz podejmujemy
jak najtaniej całkowite pokrycia dachów.

L. Zboralski i Spółka
w Pleszewie. (1690)

Dwa folwarki
należące do majątności **Gólańskiej i Smogule-
ckiej** w powiecie wągrowieckim

1. **Smolary** z obszarem 1682 mórg magd.
2. **Potulin** „ 1504 „ „

są od 1 lipca r. b. do wydzierżawienia najwięcej dajacemu.
Na ten cel wyznacza się termin licytacyjny na

13 kwietnia rb. o godz. 12 z poł.
w biurze dominialnym w Smoguleckiej Wsi pod Gólań-
czą. Informacji co do warunków dzierżawy, rozmiarów itp.
udzieli niżej podpisany (1471)

Zarząd dóbr w Smoguleckiej Wsi
pod Gólańczą — poczta Lipa (Szamocin).

40.000 tal.
są do wypożyczenia **bezpośrednio**
po Ziemstwie przez (1689)

Gersona Jareckiego,
Magazynowa ulica 15, w Poznaniu.

**Dr. Meyer'a piguł-
ki żołądkowe**
wyborne przeciw zażęgnięciu żołądka, hemo-
roidom i **ślabościom** w skutek prze-
szkód w trawieniu. (750)
Prawdziwe z przepisem użycia. **Ber-
lin:** Loewenapothek; **Poznań:** Czer-
wona apteka.

ESENCYA
z **Salsaparyli Colbert.**
Jeden z najdawniejszych i najsukcesyj-
niejszych środków roślinnych, krew czyszczących,
w chorobach złego przymiotu (syfilicznych)
zanieczyszczeniu krwi i wyrzutach na ciele.
Metoda użycia w polskim języku. Dostać moż-
na w Paryżu w aptece p. Colbert w passa-
żu Colbert, Nr. 7 et 8. — Stady główne dla
Królestwa Polskiego u pp. Gallego i Spiessa
w Warszawie, w Poznaniu w aptece Dra
Mankiewicza. (32)

Owies do siewu
z Rugii, pomorski i szlaski polecają
BRACIA AUERBACH.

Aukcyja bydła
rozplodowego.
Dnia 7 kwietnia rb. rano o go-
dzinie 11 mają być sprzedane najwięcej
dajacemu w **Klein — Jaenowitz,**
powiat **Lignicki** (1311)

**3 1/4 letn. holender-
skie buhaje pełnej**
krwi.
20 prośnych młodych
macior.
20 młodych macior.
3 młode kiernozy
wszystkie zwierzęta pełnej krwi ang.
wielkiej rasy **Lancashire i Suf-
folk.**
Klemm.

Olaagronomów.
Oprócz naszego kompletnego zapasu
prawdziwych i świeżych nasion polnych,
leśnych, ogrodowych i bulw wedle na-
szego w obu językach krajowych ogło-
szonego katalogu, który przesyłamy fr.
i bezpłatnie, otrzymaliśmy w ostatnim
czasie wedle poświadczenia miejscowego
**prawd. lucernę pro-
wancką i piękną jak**
**rzadko białą amery-
kańską kukurydzę**
koński zab. Ceny przystępne
Bracia Auerbach,
Wrocławska ulica. (1687)

40 sążni drzewa
brzozowego
sprzedaje **Dom. Pawłowi-
ce** pod Rokietnicą. (1704)

Jablonie i grusze
dzikie i uszlachetnione ma na sprzedaż
**uczelnicy w Zbuzdowie p. Sre-
mem.** (1547)

**Dom. Boguszyn p. Xi-
żem** ma na sprzedaż piękne
erfureckie flance
szparagowe (1677)
dwuletnie kopa po 7 1/2 sgr.
szczepy jabłkowe
kopa 12—14 tal. i rozm. rodzą
doniczkowe rośliny

Dominium Mieleszyn
pod Łopieniem
ma na sprzedaż (1660)

100 macior
zdatnych do chowu
i
120 skopów
młodych.
Odbiór po strzyżu.

100 macior
zdatnych do chowu
i
120 skopów
młodych.
Odbiór po strzyżu.

Dnia 26 marca rb. o 10
rano sprzedawać będzie na Po-
dwożu **Dom. Obrę** pod Ko-
żminem w powiecie krotoszyń-
skim przez publiczną licytację
około (1640)

40 sztuk bydła
w połowie tucznych, w połowie
roboczych, 4 i 5 cio letnich wołów
Zarząd.

Wies
Nowy prawie bu-
dynek w rygló-
wkę budowany z
entrosolem, 33' długości
a 22' głębokości mający, wraz z szopą,
przyległą, oba papą pokryte, są na-
tychmiast celem rozebrania do naby-
cia. Bliższe szczegóły u **E. Brecht,**
wdow. Wroniecka ulica Nr. 13. (1669)

Wies
727 mórg pszen-
nej ornej gle-
by, położona o milo od miasta Pleszewa
i Jarocina, z inwentarzem i budowlami w bar-
dzo dobrym stanie jest z wolnej ręki do sprze-
dania. Gotowi potrzebna 23000 talarów.
Wiadomości bliższych udzieli p. **Cohn** w
Robakowie pod Żerkowem. (1670)

**Zdatnego rządcę go-
spodarczego** z dobrimi świ-
dectwami wskazać może **S. So-
beski,** w Poznaniu. (1700)

Kilku **ogrodników**, kawalerów
znajdzie umieszczenie od 1 kwietnia rb.
kuchni **bazarowej** w **Pozna-
niu.** (1636)

Kurs papierów na giełdach berlińskiej i poznańskiej.															
Berlin, 18 marca.															
Niemieckie papiery.															
Dobrow. poz. państw.	4 1/2	108 1/2	p.	Niemie. bank hyp. w	4	99	p.	Czeska kol. zach.	5	92 1/2	p.				
Prus. poz. ukonsolid.	4 1/2	108	p.	Niem. bank Union.	4	72 1/2	pl.	B. zesko-grajewska	5	35	p.				
dito dito	4	99	p.	Stowarzysz. dyskont.	4	152 1/2	pl.	Kolonisko-mińskie	4	133 1/2-29 1/2	p.				
Oblig. długu państwa	3 1/2	92 1/2	p.	Gotajski bank kredyt.	4	15	p.	Krefeld-kepińska	5	10 1/2	p.				
Prem. poz. państwa z 1855	3 1/2	122	p.	Hanowerski bank	5	106	p.	Głiojska Karola Lud.	5	104 1/2	p.				
Listy zast. wschodnio-pruskie	3 1/2	85 1/2	p.	Kwileckiego i Sp. bank	5	75 1/2	p.	Halla-zóraw-gubeński.	4	40 1/2	pl.				
dito	4	97	p.	Magdeb. stow. bankowe	4	78	p.	Hanowersko-altenb.	5	38	p.				
dito	4 1/2	102	p.	Magdeb. bank przyw.	4	108	p.	Kol. Rudolf	5	69 1/2	pl.				
dito	5	—	pl.	Meinigs. bank kredyt.	4	105	p.	Leodium-Limbürg.	4	21 1/2	p.				
List zast. pozn. (nowe)	4	93 1/2	p.	Austr. bank kredyt.	4	105	p.	Marchijsko-poznańska	4	44 1/2	p.				
dito dito szlaskie	3 1/2	84	p.	Austr. bank kredyt.	5	134 1/2	p.	Magdeburg-halb.	4	121 1/2	p.				
dito lit. A.	4	84 1/2	pl.	Austr.-niemiecki bank	4	87	p.	Górnoszlask. kol. lit. A.C.	3 1/2	158 1/2	p.				
dito nowe	4	94 1/2	p.	Wschodnio-niem. bank	5	76	p.	dito lit. B.	3 1/2	—	p.				
Zachodnio-pruskie	3 1/2	84 1/2	p.	dito dito produk.	5	83	p.	Austr.-franc. kol. pań.	5	191-2	pl.				
dito	4	94 1/2	p.	Poznań. bank prowino.	4	109	p.	Austr. półn. zachodnia	5	110 1/2	p.				
dito II serya	4 1/2	101 1/2	z.	Pozn. bank prow. weks.	4	44	p.	dito półn. państw. (Lomb.)	5	88-7	p.				
dito nowe	4	94 1/2	p.	Pruski bank	4 1/2	188 1/2	p.	Wschodniopruska koł.	4	47 1/2	p.				
Listy rent. poznańskie	4	96 1/2	p.	Pruski zakład kredyt.	4	48	z.	Kol. po praw. br. Odry	5	120 1/2	p.				
dito pruskie	4	97 1/2	p.	Prowincjonal. stowarz.	5	80	pl.	Reichenberg-pard.	4 1/2	69 1/2	p.				
dito szlaskie	4	96 1/2	z.	dyskont.	5	80	pl.	Nadrenska	4 1/2	132-2 1/2	pl.				
Akoje bankowe.															
Bergsko-march. bank	4	78 1/2	p.	Szlaskie stowarz. bank.	4	112 1/2	p.	dito lit. B.	4	92 1/2	p.				
Berliński bank (stare)	4	63 1/2	z.	Tellus, stow. ban. poz.	4	—	p.	Reńska kol. (Nahe)	4	29 1/2	p.				
dito dito (nowe)	4	82 1/2	p.	Akoje przemysłowe.				Rumuniska kol.	5	42 1/2	p.				
Berliński stowarz. bank	5	81 1/2	p.	Berliński kantor drzew.	4	89	p.	Rosyjska kol. państw.	5	40 1/2	p.				
dito dito kasowe	4	277	p.	dito Nordend.	4	15 1/2	p.	Schwajj-Union	4	16 1/2	p.				
Berliński bank lombard.	5	36 1/2	z.	Niemieckie tow. budo.	5	54 1/2	p.	dito zachod.	4	32	p.				
Berliński bank meklers.	4	99 1/2	p.	Stowarzysz. immol.	4	90 1/2	p.	Starogardzko-poznań.	4 1/2	101 1/2	p.				
Berliński bank meklers.	4	99 1/2	p.	Brower Gratweil	5	65	p.	Warszawsko-bydg.	4	—	p.				
Produktów	5	107	p.	Niem. stow. ind. stal. lit. A	5	53 1/2	p.	Warszawsko-wiedeńsk.	5	81 1/2	p.				
Berliński bank produk.	4	70	p.	dito dito lit. B.	5	20 1/2	p.	Berlińsko-półn. z pr. p.	5	43	p.				
Wrocław. bank dyskont.	4	77 1/2	z.	Dortmund Union (stare)	5	58 1/2	p.	Krefeld-kepińska	5	20	p.				
dito prow. weksl.	4	68	p.	dito dito (nowe)	5	—	p.	Halla-zur-gub. z pr. p.	5	65 1/2	p.				
dito wekslowy	4	69 1/2	z.	Huty Hoerder	5	97 1/2	p.	Marchijsko-pozn. z pr. p.	5	76	p.				
Centr. bank budowl.	5	52	p.	dito Laura	5	162 1/2	p.	Zagraniczne papiery.							
Centr. bank stowarz.	4	66	p.	dito Lauchhammer	5	68	p.	Austr. renta srebr.	4 1/2	66 1/2	p.				
Darmstadzki bank	4	144	pl.	dito Marienhütte	5	80	p.	dito papier.	4 1/2	62 1/2	pl.				
dito swany Zettelbank	4	104 1/2	p.	dito Massener	4	62	p.	dito losy z 1854.	4	94 1/2	p.				
wski bank kredyt. fr.	110	p.		dito Redenhütte	5	40 1/2	p.	dito losy z 1858	fr.	110 1/2	p.				
Akoje zakładowe i obligacje kolei żelaznych.															
Akwizgr. masytrich.	4	54	p.	Erdmannsdorff przedz.	5	62 1/2	p.	dito losy z 1860	fr.	95 1/2	p.				
Bergsko-marchijska	4	93 1/2	p.	Hoffmann'a fabr. wag.	5	45	z.	dito losy z 1864	fr.	90	p.				
Berlińsko-zgorzelicka	4	84	z.	Kramsta fabr.	5	99	p.	Rosyjsk. poz. prem. 1864	5	142 1/2	p.				
dito szczecińska	4	155 1/2	p.	Berlin. Passage.	6	88 1/2	p.	dito dito 1866	5	139 1/2	p.				
Akoje rentowe i zastawne.															
Berl. stowarz. bank.	5	80	p.	Akoje przemysłowe.				Centr. bank bud. Berlin.	5	60	z.				
dito dysk. komand.	4	154	z.	Centr. bank budowl.	5	52	p.	Berliń. kantor drzewa.	4	98	z.				
Wrocl. bank dysk.	4	77	p.	Centr. bank stowarz.	4	66	p.	Erdmannsdorff przedz.	5	—	p.				
dito bank wekslowy	4	50	p.	Darmstadzki bank	4	144	pl.	Hoffmann'a fabr. wag.	5	—	p.				
Kwilecki, Potocki i Sp.	5	74	p.	dito swany Zettelbank	4	104 1/2	p.	Huty Hoerder	4	92	z.				
Meinigs. bank kred.	4	—	p.	wski bank kredyt. fr.	110	p.		Stowarzysz. immobil.	5	—	p.				
Niemie. bank hipot.	4	—	p.	Akoje bankowe.				Kramsta fab.	4	—	p.				
Wschod.-niem. bank	5	76 1/2	z.	Berl. stowarz. bank.	5	80	p.	dito Laura	5	162	p.				
dito produk.	5	24	z.	dito dysk. komand.	4	154	z.	dito Lauchhammer	5	—	pl.				
Austr. zakład kredyt.	5	136	z.	Wrocl. bank dysk.	4	77	p.	dito Marienhütte	5	—	p.				
Pozn. bank prowinc.	4	108 1/2	z.	dito bank wekslowy	4	50	p.	dito Redenhütte	5	—	p.				
dito prow. i weks.	4	4	z.	Kwilecki, Potocki i Sp.	5	74	p.	dito Massener	4	—	p.				
Akoje bankowe.															
Berl. stowarz. bank.	5	80	p.	Meinigs. bank kred.	4	—	p.	dito Rodenhitte	5	—	p.				
dito dysk. komand.	4	154	z.	Niemie. bank hipot.	4	—	p.	dito Laura	5	—	p.				
Wrocl. bank dysk.	4	77	p.	Wschod.-niem. bank	5	76 1/2	z.	dito Massener	4	—	p.				
dito bank wekslowy	4	50	p.	dito produk.	5	24	z.	dito Rodenhitte	5	—	p.				
Kwilecki, Potocki i Sp.	5	74	p.	Austr. zakład kredyt.	5	136	z.	dito Rodenhitte	5	—	p.				
Meinigs. bank kred.	4	—	p.	Pozn. bank prowinc.	4	108 1/2	z.	dito Rodenhitte	5	—	p.				
Niemie. bank hipot.	4	—	p.	dito prow. i weks.	4	4	z.	dito Rodenhitte	5	—	p.				
Wschod.-niem. bank	5	76 1/2	z.	Akoje bankowe.											
dito produk.	5	24	z.	Berl. stowarz. bank.	5	80	p.	Berl. stowarz. bank.	5	80	p.				
Austr. zakład kredyt.	5	136	z.	dito dysk. komand.	4	154	z.	dito dysk. komand.	4	154	z.				
Pozn. bank prowinc.	4	108 1/2	z.	Wrocl. bank dysk.	4	77	p.	Kol. Elzbiety akc. z.	5	—	p.				
dito prow. i weks.	4	4	z.	dito bank wekslowy	4	50	p.	Galic. kol. K. Lud. akc. z.	5	103	p.				
Akoje bankowe.															
Berl. stowarz. bank.	5	80	p.	Kwilecki, Potocki i Sp.	5	74	p.	Kol. Rudolf akc. z.	5	—	z.				
dito dysk. komand.	4	154	z.	Meinigs. bank kred.	4	—	p.	Leodium-Limbürg. akc. z.	4	23	z.				
Wrocl. bank dysk.	4	77	p.	Niemie. bank hipot.	4	—	p.	Austr. franc. kol. państw. akc. z.	5	186	z.				
dito bank wekslowy	4	50	p.	Wschod.-niem. bank	5	76 1/2	z.	dito półn.-zachod. akc. z.	5	—	p.				
Kwilecki, Potocki i Sp.	5	74	p.	dito produk.	5	24	z.	dito półn.-państw. (Lomb.)	4	—	p.				
Meinigs. bank kred.	4	—	p.	Austr. zakład kredyt.	5	136	z.	akc. zak.	5	86	z.				
Niemie. bank hipot.	4	—	p.	Pozn. bank prowinc.	4	108 1/2	z.	Reichenb.-pardub. akc. z.	4 1/2	—	z.				
Wschod.-niem. bank	5	76 1/2	z.	dito prow. i weks.	4	4	z.	Rumuniska kol. akc. z.	5	41 1/2	p.				
dito produk.	5	24	z.	Akoje bankowe.											
Austr. zakład kredyt.	5	136	z.	Berl. stowarz. bank.	5	80	p.	Czeska kol. zach. akc. z.	5	—	p.				
Pozn. bank prowinc.	4	108 1/2	z.	dito dysk. komand.	4	154	z.	Brześć-grajew. akc. z.	4	48	z.				
dito prow. i weks.	4	4	z.	Wrocl. bank dysk.	4	77	p.	Kol. Elzbiety akc. z.	5	—	p.				
Akoje bankowe.															
Berl. stowarz. bank.	5	80	p.	dito bank wekslowy	4	50	p.	Galic. kol. K. Lud. akc. z.	5	103	p.				
dito dysk. komand.	4	154	z.	Kwilecki, Potocki i Sp.	5	74	p.	Kol. Rudolf akc. z.	5	—	z.				
Wrocl. bank dysk.	4	77	p.	Meinigs. bank kred.	4	—	p.	Leodium-Limbürg. akc. z.	4	23	z.				
dito bank wekslowy	4	50	p.	Niemie. bank hipot.	4	—	p.	Austr. franc. kol. państw. akc. z.	5	186	z.				
Kwilecki, Potocki i Sp.	5	74	p.	Wschod.-niem. bank	5	76 1/2	z.	dito półn.-zachod. akc. z.	5	—	p.				
Meinigs. bank kred.	4	—	p.	dito produk.	5	24	z.	dito półn.-państw. (Lomb.)	4	—	p.				
Niemie. bank hipot.	4	—	p.	Austr. zakład kredyt.	5	136	z.	akc. zak.	5	86	z.				
Wschod.-niem. bank	5	76 1/2	z.	Pozn. bank prowinc.	4	108 1/2	z.	Reichenb.-pardub. akc. z.	4 1/2	—	z.				
dito produk.	5	24	z.	dito prow. i weks.	4	4	z.	Rumuniska kol. akc. z.	5	41 1/2	p.				
Austr. zakład kredyt.	5	136	z.	Akoje bankowe.											
Pozn. bank prowinc.	4	108 1/2	z.	Berl. stowarz. bank.	5	80	p.	Czeska kol. zach. akc. z.	5	—	p.				
dito prow. i weks.	4	4	z.	dito dysk. komand.	4	154	z.	Brześć-grajew. akc. z.	4	48	z.				
Akoje bankowe.															
Berl. stowarz. bank.	5	80	p.	Wrocl. bank dysk.	4	77	p.	Kol. Elzbiety akc. z.	5	—	p.				
dito dysk. komand.	4	154	z.	dito bank wekslowy	4	50	p.	Galic. kol. K. Lud. akc. z.	5	103	p.				
Wrocl. bank dysk.	4	77	p.	Kwilecki, Potocki i Sp.	5	74	p.	Kol. Rudolf akc. z.	5	—	z.				
dito bank wekslowy	4	50	p.	Meinigs. bank kred.	4	—	p.	Leodium-Limbürg. akc. z.	4	23	z.				
Kwilecki, Potocki i Sp.	5	74	p.	Niemie. bank hipot.	4	—	p.	Austr. franc. kol. państw. akc. z.	5	186	z.				
Meinigs. bank kred.	4	—	p.	Wschod.-niem. bank	5	76 1/2	z.	dito półn.-zachod. akc. z.	5	—	p.				
Niemie. bank hipot.	4	—	p.	dito produk.	5	24	z.	dito półn.-państw. (Lomb.)	4	—	p.				
Wschod.-niem. bank	5	76 1/2	z.	Austr. zakład kredyt.	5	136	z.	akc. zak.	5	86	z.				
dito produk.	5	24	z.	Pozn. bank prowinc.	4	108 1/2	z.	Reichenb.-pardub. akc. z.	4 1/2	—	z.				
Austr. zakład kredyt.	5	136	z.	dito prow. i weks.	4	4	z.	Rumuniska kol. akc. z.	5	41 1/2	p.				
Pozn. bank prowinc.	4	108 1/2	z.	Akoje bankowe.											
dito prow. i weks.	4	4	z.	Berl. stowarz. bank.	5	80	p.	Czeska kol. zach. akc. z.	5	—	p.				
Akoje bankowe.															
Berl. stowarz. bank.	5	80	p.	dito dysk. komand.	4	154	z.	Brześć-grajew. akc. z.	4	48	z.				
dito dysk. komand.	4	154	z.	Wrocl. bank dysk.	4	77	p.	Kol. Elzbiety akc. z.	5	—	p.				
Wrocl. bank dysk.	4	77	p.	dito bank wekslowy	4	50	p.	Galic. kol. K. Lud. akc. z.	5	103	p.				
dito bank wekslowy	4	50	p.	Kwilecki, Potocki i Sp.	5	74	p.	Kol. Rudolf akc. z.	5	—	z.				
Kwilecki, Potocki i Sp.	5	74	p.	Meinigs. bank kred.	4	—	p.	Leodium-Limbürg. akc. z.	4	23	z.				
Meinigs. bank kred.	4	—	p.	Niemie. bank hipot.	4	—	p.	Austr. franc. kol. państw. akc. z.	5	186	z.				
Niemie. bank hipot.	4	—	p.	Wschod.-niem. bank	5	76 1/2	z.	dito półn.-zachod. akc. z.	5	—	p.				
Wschod.-niem. bank	5	76 1/2	z.	dito produk.	5	24	z.	dito półn.-państw. (Lomb.)	4	—	p.				
dito produk.	5	24	z.	Austr. zakład kredyt.	5	136	z.	akc. zak.	5	86	z.				
Austr. zakład kredyt.	5	136	z.	Pozn. bank prowinc.	4	108 1/2	z.	Reichenb.-pardub. akc. z.	4 1/2	—	z.				
Pozn. bank prowinc.	4	108 1/2	z.	dito prow. i weks.	4	4	z.	Rumuniska kol. akc. z.	5	41 1/2	p.				
dito prow. i weks.	4	4	z.	Akoje bankowe.											
Akoje bankowe.															
Berl. stowarz. bank.	5	80	p.	Berl. stowarz. bank.	5	80	p.	Czeska kol. zach. akc. z.	5	—	p.				
dito dysk. komand.	4	154	z.	dito dysk. komand.	4	154	z.	Brześć-grajew. akc. z.	4	48	z.				
Wrocl. bank dysk.	4	77	p.	Wrocl. bank dysk.	4	77	p.	Kol. Elzbiety akc. z.	5	—	p.				
dito bank wekslowy	4	50	p.	dito bank wekslowy	4	50	p.	Galic. kol. K. Lud. akc. z.	5	103	p.				
Kwilecki, Potocki i Sp.	5	74	p.	Kwilecki, Potocki i Sp.	5	74	p.	Kol. Rudolf akc. z.	5	—	z.				
Meinigs. bank kred.	4	—	p.	Meinigs. bank kred.	4	—	p.	Leodium-Limbürg. akc. z.	4	23	z.				
Niemie. bank hipot.	4	—	p.	Niemie. bank hipot.	4	—	p.	Austr. franc. kol. państw. akc. z.	5	186	z.				
Wschod.-niem. bank	5	76 1/2	z.	Wschod.-niem. bank	5	76 1/2	z.	dito półn.-zachod. akc. z.	5	—	p.				
dito produk.	5	24	z.	dito produk.	5	24	z.	dito półn.-państw. (Lomb.)	4	—	p.				
Austr. zakład kredyt.	5	136	z.	Austr. zakład kredyt.	5	136	z.	akc. zak.	5	86	z.				
Pozn. bank prowinc.	4	108 1/2	z.	Pozn. bank prowinc.	4	108 1/2	z.	Reichenb.-pardub. akc. z.	4 1/2	—	z.				
dito prow. i weks.	4	4	z.	dito prow. i weks.	4	4	z.	Rumuniska kol. akc. z.	5	41 1/2	p.				
Akoje bankowe.															
Berl. stowarz. bank.	5	80	p.	Berl. stowarz. bank.	5	80	p.	Czeska kol. zach. akc. z.	5						